

Örebro kommun
servicecenter@orebro.se

2024-01-30

1 (16)

Dnr- SI 2023 6832

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Adolfsbergsskolan i Örebro kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Adolfsbergsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Adolfsbergsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning av undervisningens genomförande samt hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög grad elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med likvärdig bedömning och betygssättning

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023: 6832) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Adolfsbergsskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ledning och organisation

Granskningen visar att det finns en organisation som skapar förutsättningar för lärarna att samverka. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsan samt insänd dokumentation framgår att det finns olika mötesforum där lärarna ges möjlighet att samverka. Exempelvis har lärarna veckovisa arbetslagsmöten, månadsvisa arbetsplatsträffar, regelbundna årskursmöten, gemensamma utvärderings- och planeringsdagar samt resultatuppföljningar tre gånger per läsår. Utöver det har lärarna möjlighet att regelbundet konsultera skolenhetens elevhälsoteam och kan även vid behov bli kallade till elevhälsans veckovisa möten.

Rektorn skapar förutsättningar för ett lärande i kollegiet. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsan samt insänd dokumentation framgår att det genomförs insatser för att utveckla undervisningen. Skolenheten har veckovisa lärarträffar som förstelärarna och elevhälsan tillsammans leder där kollegiet arbetar med skolenhetens utvecklingsområden genom exempelvis litteraturstudier och workshops. Förstelärarna har tid avsatt för att planera lärarträffarna på veckovisa möten. Rektorn deltar regelbundet på dessa möten och följer på så sätt upp utvecklingsarbetet. Av intervju med rektorn framgår att skolenheten även har fortbildningsdagar med närliggande skolenheter, exempelvis kring elevers frånvaro.

Skolenhetens pedagogiska arbete utgår från ett gemensamt arbets- och förhållningssätt men det saknas gemensamma arbetssätt för hur eleverna görs delaktiga i undervisningen. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det finns tydliga rutiner för nyanställda och icke legitimerade lärare. Exempelvis får nyanställda lärare en mentor, en genomgång av skolenhetens rutiner samt tätare lektionsbesök av rektorn än övriga lärare. Vidare uppger rektorn att icke-legitimerade lärare alltid planerar tillsammans med behöriga eller legitimerade lärare. Av intervjuer med lärarna framgår att det även finns tydliga rutiner för hela läsåret i form av ett årshjul som presenteras vid terminsstart, exempelvis kring skolenhetens resultatuppföljningar. Det finns även gemensamma ordningsregler på skolenheten som alla känner till samt gemensamma tankar och diskussioner kring exempelvis lektionsstruktur. Det framgår dock att det inte finns ett gemensamt arbetssätt kring hur eleverna görs delaktiga i till exempel utvärderingen av undervisningen.

Jämställdhetsarbetet

Rektorn leder och styr till viss del ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att ge alla elever oavsett könstillhörighet samma förutsättningar att lära och utvecklas. Av

intervjuer med rektorn och lärarna framgår att rektorn och lärarna diskuterar kunskapsresultaten utifrån kön, men utöver det följer inte rektorn upp hur lärarna omsätter läroplanens jämställdhetsuppdrag i undervisningen. Granskningen visar dock att även om det inte pågår något gemensamt jämställdhetsarbete så arbetar lärare på olika sätt med jämställdhetsfrågor i undervisningen. Exempelvis för lärarna diskussioner med eleverna om könsmönster i vissa ämnen, väljer litteratur utifrån att kunna diskutera jämställdhetsfrågor samt väljer bilder utifrån att inte förstärka traditionella könsmönster.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer upp och gör en analys av kunskapsresultaten på skolenheten. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsan samt insänd dokumentation framgår att rektorn analyserar skillnader mellan flickor och pojkar, olika årskurser, olika klasser samt olika ämnen. Uppföljningen behandlar nationella proven i årskurs 3 och 6 samt betygen i årskurs 6 där rektorn tar del av lärarnas analyser. I uppföljningen tar rektorn även del av resultaten i andra tester. Det framgår även att lärarna använder och sammanställer de nationella bedömningsstöden för årskurs 1 till 3 och rapporterar in till huvudman. Vidare framgår det att skolenheten har resultatuppföljningar tre gånger per läsår där rektorn, lärare och representanter för elevhälsan deltar och följer upp kunskapsresultaten på individ- och gruppnivå i samtliga årskurser.

Rektorn följer till viss del upp undervisningens genomförande och kvalitet. Av intervjuer med rektorn, lärarna samt representanter för elevhälsan framgår att rektorn följer upp undervisningens genomförande och kvalitet via medarbetarsamtal, planerade och spontana lektionsobservationer samt via skolenhetens enkäter. Rektorn följer även upp undervisningen genom biträdande rektorns och specialpedagogernas lektionsobservationer samt via avstämningar med utvecklingsledarna. Vidare följer rektorn upp undervisningens genomförande i samband med att extra anpassningar utvärderas. Granskningen visar att rektorn har ett syfte med lektionsobservationerna men att det inte är tydligt för lärarna vad rektorn observerar. Lärarna uppger även att det varierar huruvida de blir observerade eller inte under ett läsår.

Rektorn följer till viss del upp hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen men att rektorn inte följer upp det arbetet strukturerat. Rektorn följer visserligen upp hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen genom lektionsobservationer och om skolenheten har ett utvecklingsarbete som berör värdegrundsarbetet, följs det upp på medarbetarsamtalen. Vid tidpunkten för

skolinspektionens besök pågick dock inte något sådant gemensamt arbete på skolenheten.

Rektorn genomför utvecklingsåtgärder och fördelar resurser utifrån den samlade analysen av kunskapsresultaten och undervisningen. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsan samt insänd dokumentation framgår att rektorn identifierar utvecklingsbehov och vidtar åtgärder. Exempelvis har flera elever i enkäter uppgett att de inte känner lust att lära vilket resulterat i ett pågående utvecklingsområde som syftar till öka elevernas närvaro och måluppfyllelse. Rektorn uppger vidare att täta lärarbyten under föregående läsår påverkat kunskapsresultaten negativt. Därav har rektorn sett ett större behov av mer stöd till nyanställda, exempelvis regelbunden handledning av specialpedagog. Rektorn har även initierat ett arbete med tidiga insatser på lågstadiet kring läsning där specialpedagogerna är involverade. I det arbetet vill rektorn förändra arbetet med stödinsatser och gå från individuella stödinsatser till att istället arbeta med att exempelvis förändra undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning av undervisningens genomförande samt hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med uppföljning av undervisningens genomförande samt hur värdegrundsarbetet integreras i undervisning. Granskningen visar att rektorn har viss insyn gällande undervisningens genomförande och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen, bland annat genom medarbetarsamtal och lektionsobservationer. Det saknas emellertid ett systematiskt arbete för att följa upp skolenhetens jämställdhetsarbete, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt hur eleverna görs delaktiga i planeringen och utvärdering av undervisningen. Det är även otydligt vilket syfte rektorns lektionsobservationer har och när de sker.

Av 4 kap. 4 § skollagen framgår att varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Vidare framgår att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2012:98, s. 33) om det systematiska kvalitetsarbetet framgår att rektorn särskilt kan behöva analysera om den genomförda uppföljningen utgör tillräckligt underlag för att bedöma den faktiska kvalitetsutvecklingen. I annat fall kan man behöva genomföra ytterligare uppföljning.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla arbetet med uppföljningen av undervisningen genom att bredda det underlag analysen utgår ifrån. Exempelvis kan det omfatta systematiska och strukturerade lektionsobservationer med ett tydligt syfte, uppföljning av värdegrundsarbetet samt att utveckla metoder för lärares och elevers utvärderingar av undervisningen. Rektorn får på så vis ett bredare underlag som grund för sin analys och ett bättre underlag att utgå från när beslut om utvecklingsåtgärder ska fattas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög grad elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Variation, aktivt lärarstöd, struktur och målfokus

Undervisningen är i huvudsak varierad och eleverna ges ett aktivt lärarstöd i undervisningen. Av intervjuer med lärarna, elever samt av lektionsobservationer framgår att undervisningen generellt innehåller olika typer av uppgifter och aktiviteter. Lärarna planerar undervisningen så att eleverna får arbeta med olika moment och på olika sätt under en och samma lektion. Lärarna tar även hela skoldagen i beaktande vid planering så att det även finns en variation mellan lektionerna. Det framgår även att eleverna får ett aktivt lärarstöd, bland annat genom att lärarna ser till att eleverna förstår, kommer igång med uppgifter samt bibehåller fokus under lektioner. Exempelvis förklarar lärarna på olika sätt, repeterar för att eleverna ska förstå eller hjälper eleverna med stödstrukturer för att de ska komma igång. Lektionsobservationerna visar även att det är vanligt förekommande att lärarna ger elever individuellt stöd, både utifrån att elever efterfrågar hjälp, men även att lärare har uppsikt och söker upp elever vars arbete har stannat av.

Undervisningen är strukturerad och syftet med undervisningen är i huvudsak tydligt för eleverna. Av intervjuer med lärarna samt av lektionsobservationer framgår att undervisningen är välstrukturerad där olika delmoment och aktiviteter är kopplade till varann i ett logiskt och sammanhängande flöde. Vidare framgår det att lärarna muntligen och skriftligen tydliggör innehållet på lektionerna för eleverna och i huvudsak återkopplar med en sammanfattande avslutning. Av intervjuer med elever samt av lektionsobservationer framgår även att syftet med undervisningen i huvudsak är tydligt.

Motivation och anpassning

Lärarna har ett arbetssätt och bemötande som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Av intervjuer med lärarna, elever samt av lektionsobservationer framgår att lärarna arbetar på olika sätt för att stärka elevernas förmåga att tro på sig själva. Det sker genom positiv återkoppling, arbete med att skapa goda relationer och att eleverna till exempel får pröva sina tankar och kunskaper i mindre grupper innan de presenteras i helklass. Det framgår även att lärarna uppmuntrar eleverna att fortsätta när det är svårt samt att lärarna utmanar eleverna i deras lärande genom att exempelvis ställa följdfrågor.

Undervisningen är anpassad utifrån elevernas olika förutsättningar och behov. Av intervjuer med lärarna och eleverna framgår att lärarna skapar uppgifter som kan genomföras på olika sätt i syfte att utmana och stimulera eleverna oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Exempelvis uppger eleverna att de i de samhällsorienterade ämnena får välja frågor utifrån olika svårighetsgrad. Vidare uppger lärarna att de inom de samhällsorienterade och naturorienterade ämnena ibland för mer komplexa diskussioner för att stimulera elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Det framgår även att lärarna låter eleverna använda olika läromedel utifrån olika svårighetsgrad så att alla elever utmanas. Rektorn uppger även att lärare, representanter för elevhälsan och rektorer i samband med resultatuppföljningar exempelvis diskuterar hur lärarna kan anpassa för elever som har kommit olika långt i sin kunskapsutveckling.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Eleverna får i undervisningen möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Av intervjuer med eleverna samt av lektionsobservationer framgår att eleverna på olika sätt får reflektera över sitt lärande. Exempelvis får eleverna i slutet av en del lektioner reflektera muntligt kring vad de lärt sig och eleverna uppger även att de veckovis allmänt får reflektera över veckan som varit. Av intervjuer med lärarna samt av lektionsobservationer framgår att eleverna får svara på frågor där svaret inte alltid är

givet på förhand. I ämnet svenska fick eleverna exempelvis arbeta med att både besvara och skapa frågor där svaret inte var givet.

Eleverna är med i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Av intervjuer med lärarna och eleverna framgår att eleverna på olika sätt är delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Eleverna får exempelvis hos en lärare utvärdera terminsvis, hos en annan har eleverna fått utvärdera nya arbetssätt och hos några lärare får de utvärdera lektioner genom att ge en tumme upp eller ner. Vidare framgår att eleverna vid vissa tillfällen får påverka redovisningssätt eller tidsåtgång för olika moment samt att det kan framkomma önskemål om undervisningen i en bok som eleverna fyller i veckovis. Det framgår även att eleverna får svara på frågor som berör undervisningen i skolans enkäter, exempelvis kring delaktighet. Av intervjuer med rektorn, lärarna och eleverna framgår dock att det inte finns någon samsyn kring hur och på vilket sätt eleverna ska vara delaktiga i planeringen eller utvärderingen av undervisningen. Skolinspektion ser därför positivt på det utvecklingsarbete kring elevernas delaktighet som pågår vid skolenheten.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolenheten arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero

Studiero och lugn miljö

Vid skolenheten pågår ett samlat arbete med att skapa och bibehålla studiero och eleverna är delaktiga i arbetet. Av samtliga intervjuer samt av lektionsobservationer framgår att det generellt råder studiero på skolenheten. Skolinspektions enkät våren 2023 visar även att eleverna i årskurs 5 på Adolfsbergsskolan skattar studieron högre än motsvarande andel för samtliga deltagande elever i årskurs 5. Rektorn och trygghetsteamet följer upp och analyserar hur eleverna upplever studieron via trygghetsenkäter som genomförs två gånger per läsår. Vidare följer rektorn och elevhälsan upp studieron via arbetslagsmöten, årskursvisa möten samt genom

lektionsobservationer. Utifrån uppföljningarna har rektorn genomfört åtgärder i en årskurs, exempelvis har elevhälsan intervjuat eleverna i årskursen kring orsaker samt har lärare fått handledning kring ledarskap i klassrummet av en specialpedagog. Vidare uppger rektorn att trygghetsteamet den här terminen reviderar frågorna i trygghetenkäterna för att mer precist kunna följa upp elevernas upplevda studiero och trygghet. Av intervjuer med rektorn, lärare och elever framgår att skolenheten har gemensamma ordningsregler som lärare och elever tillsammans upprättar varje läsår. Utöver enkäter och ordningsregler uppger lärarna att de även diskuterar studiero i klasserna och att åtgärderna då kan variera utifrån klassernas olika behov. Exempelvis har alla elever fasta placeringar i klassrummet men möbleringen kan variera utifrån behov. Vidare uppger eleverna att lärarna säger till om det inte är studiero på lektionerna och att lärarna ibland kan gå ut och prata enskilt med elever om det inte är studiero.

Arbetet för trygghet

Det bedrivs ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolenheten. Av samtliga intervjuer samt insänd dokumentation framgår att skolenhetens trygghetsarbete bygger på kartläggning utifrån såväl elevers som personals samlade bild av den upplevda tryggheten. Exempelvis genomför skolenheten två elevenkäter per läsår som rektorn och skolenhetens trygghetsteam följer upp tillsammans. Trygghetsteamet presenterar resultaten för arbetslagen som därefter presenterar och diskuterar resultaten med eleverna. Rektorn och biträdande rektorn följer även upp den upplevda tryggheten på trygghetsteamets veckovisa möten där man även behandlar kränkingsärenden. Vidare följer lärarna upp den upplevda tryggheten under utvecklingssamtal. Av samtliga intervjuer och av skolenhetens kartläggningar framgår att eleverna generellt upplever att de är trygga på skolenheten. Det framgår även att antalet otrygga platser på skolenheten har minskat de senaste åren. Detta utifrån att resurser har fördelats till de platser som trygghetsenkäterna och trygghetsvandringarna har visat vara otrygga för eleverna. Rektorn uppger dock att skolenheten detta läsår inte genomfört trygghetsvandringar med eleverna. Skolinspektionen rekommenderar att skolenheten genomför trygghetsvandringar även om antalet otrygga platser minskat. Av intervjuer med lärarna framgår även att svaren i trygghetsenkäterna ligger till grund för skolenhetens trygghetsplan. Om ett område exempelvis får låga resultat i trygghetsenkäten blir det ett utvecklingsområde som återfinns i trygghetsplanen och som lärarna arbetar med i klassrummet. Trygghetsteamet genomför även ett förebyggande arbete en gång per läsår kring ett specifikt tema tillsammans med elevrådet. Elevrådet för sedan vidare arbetet i sina respektive klasser. Vidare uppger lärarna och representanter för elevhälsan att trygghetsteamet därutöver arbetar med att årskurs 6 ska vara goda förebilder, ett

arbete som påbörjas när eleverna går i årskurs 5. Det framgår även att skolenheten arbetar förebyggande genom att bland annat anordna rastaktiviteter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys av bedömningar

Rektorn följer upp och analyserar avvikelser i bedömningar och betyg samt diskuterar dessa med lärarna. Av intervjuer med rektorn och lärarna samt insänd dokumentation framgår att rektorn tar del av omdömen och betyg och att hen följer upp och analyserar resultatskillnader mellan olika ämnen, pojkar och flickors resultat samt skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg. Som underlag för sitt analysarbete tar rektorn del av skolenhetens regelbundna resultatuppföljningar, lärarnas analyser av de nationella proven i årskurs 3 samt lärarnas analyser av de nationella proven och betygen i årskurs 6. Uppföljningen visar exempelvis att det finns vissa avvikelser mellan resultaten på nationella proven och betygen i årskurs 6. Rektorn uppger att avvikelserna i form av lägre betyg jämfört med provbetygen beror på elevers frånvaro samt enskilda lärares betygssättning. Av officiell statistik framgår det till exempel att 20,3 procent av eleverna i årskurs 6 fick ett lägre betyg jämfört med provbetyget i ämnet svenska våren 2022. Vid större avvikelser hos enskilda lärare uppger rektorn att hen har genomfört individuella samtal där diskussioner om orsaker och bedömning förts.

Kvalitetssäkring och bedömningar

Granskningen visar att lärarna till viss del ges möjligheter att samverka för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att lärarna bedömer de nationella proven tillsammans inom de olika stadierna och att de identifierar proven. Det framgår dock att vissa lärare har högre krav jämfört med bedömningsanvisningarna och det inte sker någon samverkan med andra skolenheter kring bedömning. På mellanstadiet bedömer alla undervisande lärare i samma ämne tillsammans, exempelvis är det tre lärare som bedömer nationella proven tillsammans

i ämnet engelska. På lågstadiet bedömer alla lärare vissa delar av de nationella proven tillsammans. Lärarna på lågstadiet uppger även att de på eget initiativ även kan ta hjälp av lärare på mellanstadiet när de är osäkra i sina bedömningar. Vidare uppger rektorn att hen leder betygskonferenser med betygssättande lärare inför varje betygssättning, bland annat utifrån att rektorn har identifierat att det finns behov av att diskutera att lärarna ska ta hänsyn till all information de har om eleverna vid betygssättning. Skolenheten har tidigare läsar även haft fortbildning kring bedömning i form av en extern föreläsare vid ett tillfälle. Vidare uppger lärarna att de diskuterar bedömning vid skolenhetens resultatuppföljningar och att de inom stadierna till exempel väljer ut texter utifrån olika nivåer och bedömer tillsammans samt att de på eget initiativ diskuterar bedömningar med rektorn. Lärarna använder de obligatoriska bedömningsstöden men det framgår av intervjuer med lärare på lågstadiet att de anser att stöden i ämnet svenska ger för stort tolkningsutrymme och använder därför även andra tester regelbundet. Lärare på mellanstadiet uppger även att kraven i ämnet svenska på skolenheten inte stämmer överens med bedömningsanvisningarna på de nationella proven utan upplever att kraven på skolenheten i ämnet svenska är högre jämfört med bedömningsanvisningarna och jämfört med andra ämnen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med likvärdig bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla det gemensamma arbetet kring bedömning och betygssättning för att främja likvärdig bedömning.

1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

Av Lgr22, avsnitt 2.7 Bedömning och betyg, framgår att läraren bland annat utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling samt vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417, s. 18) med kommentarer om betyg och prövning, framgår bland annat att läraren bör utforma ändamålsenliga bedömningssituationer för att följa och främja elevernas kunskapsutveckling och säkerställa ett brett och varierat betygsunderlag inför betygssättningen. Vidare

framgår att läraren bör utvärdera elevernas kunskaper i förhållande till ämnets syfte, centrala innehåll och betygskriterier samt utifrån den undervisning som har bedrivits. Läraren bör även tillsammans med andra lärare skapa en samsyn om hur betygsunderlag kan analyseras och värderas vid betygssättningen. Rektorn bör bland annat skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg, samt säkerställa att lärare vid behov får kompetensutveckling om betyg och betygssättning, och särskilt beakta behovet hos de lärare som inte är legitimerade

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417, s. 23) om betyg och prövning framgår även att huvudmannen kan behöva bistå med att organisera arbetet mellan skolenheter, detta kan ske genom att skapa mötesplatser, såväl fysiska som digitala.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att skapa förutsättningar, exempelvis diskussionsforum, för att kalibrera bedömningar och betygssättning. I det arbetet ingår att bedömningar kalibreras mot rådande styrdokument, till exempel kursplanernas betygskriterier och nationellt framtagna bedömningsstöd. Ett arbete med att skapa en samstämmighet kring tolkning av till exempel betygskriterier och olika bedömningsstöds funktion kan bidra till att öka likvärdigheten i bedömningspraktiken. Vidare bör rektorn planera för vilken styrning och ledning som behövs för arbetet samt hur en uppföljning av arbetet kommer att genomföras. Arbetet med att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning kan med fördel genomföras tillsammans med andra skolenheter.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Lundquist

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Lundquist

X Viktor Hagström

Föredragande
Signerat av: Viktor Hagström

I handläggningen av ärendet har även Ingela Åkerman Jansson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med representanter för elevhälsan
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolenheten samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 20 och 21 november 2023. Besöket genomfördes av utredarna Viktor Hagström och Ingela Åkerman Jansson

Adolfsbergsskolan är en kommunal skola med Örebro kommun som huvudman. Läsåret 2023/2024 får 372 elever sin utbildning i årskurserna 1-6. Skolenheten leds av en rektor. Adolfsbergsskolans 31 lärare är organiserade i stadietvåsarbetslag.